

Klubska oprema

Jamarska klubska oprema je tudi v zadnjem obdobju predstavljala enega ključnih dejavnikov za uspešno ter predvsem varno raziskovanje in dokumentiranje kraških jam. V preteklih izdajah Dolenjskega krasa so že bile predstavljene pogloblitve smernice za ravnanje ter skrb za skupno jamarsko opremo, ki so v veljavo stopile leta 2003 s pravilnikom o izposoji opreme.

Po slabih dvajsetih letih se omenjenega pravilnika še vedno skoraj v celoti držimo, uvedli smo le nekaj dopolnil pri vodenju evidence za večje jamske objekte. V njih izvajamo večletne raziskave, zato je stanju opreme praktično nemogoče slediti in ga ocenjevati na dogovorjeni letni inventuri. V ta namen ima vsak zadolžen kos opreme podatek o odseku jame, v katerem se nahaja, beleži pa se tudi starost oziroma datum izposoje opreme. S pomočjo evidentiranja pozneje lažje ovrednotimo potrebo po menjavi opreme. Omenjeni sistem evidentiranja se je zaradi intenzivnega raziskovanja v zadnjih letih izkazal za nepogrešljivega predvsem v primeru Čaganke.

Preglednica 1: Primer evidentiranja izposojene opreme (izrez Čaganka)

Datum	Jama	ID Oprema	EM	Kol.	Opombe
1. november 2018	Čaganka	135 vrv static 10 mm	m	100	2. brezno, stropna, 30 m ostalo v bivaku
1. november 2018	Čaganka	164 Mailon Rapide Inox	kom	10	Stropna, 70 metrca
1. november 2019	Čaganka	164 Mailon Rapide Inox	kom	5	Play again, nov. 2019
1. november 2019	Čaganka	148 ploščica inox odmikalna Wing	kom	3	Play again, nov. 2019
1. november 2019	Čaganka	135 vrv static 10 mm	m	100	Play again 50 m, ostalo naprej
1. december 2019	Čaganka	164 Mailon Rapide Inox	kom	11	Prva tri brezna
1. december 2019	Čaganka	148 ploščica inox odmikalna Wing	kom	5	Prva tri brezna
1. december 2019	Čaganka	149 ploščica inox kotna Minox	kom	6	Prva tri brezna
1. avgust 2020	Čaganka	135 vrv static 10 mm	m	140	Brezno 70 meterca
1. maj 2021	Čaganka	146 ploščica stropna	kom	3	Meander v Play again

Poleg dolenjske rekorderke so se potrebe po večji količini opreme začela pojavljati tudi v jamah na Kaninskih podih. Preboji v Kremenčku in Podgurki, nadaljevanje raziskovanj v Skalarjevem breznu ter začetek širjenja na dnu Azaleje, so močno presegle naše dotedanje kapacitete klubske opreme. Za primerjavo: med letoma 2017–2022 smo nakupili več kot šestkrat toliko vrvi ter sidrišč kot pred 15 leti v obdobju 2002–2007.

Števec kupljene opreme se je pred koncem leta ustavil pri 4000 m statične vrvi ter okrog 450 sidrišč.

Z uspešnim ter bolj učinkovitim raziskovanjem jam se je kazal tudi napredek v razvoju določene jamarske opreme. Na prvem mestu je treba omeniti napredek v jamarski razsvetljavi (svetilkah), za katero jamar porabi precejšen del sredstev, namenjenih za osebno jamarsko opremo. Svetilnost novih jamarskih luči se je povečala za desetkratnik v primerjavi s starejšimi modeli, posledično pa so v odpis odšle tudi acetilenske svetilke. Investicija ima v zadnjih letih tudi velik doprinos k izboljšanju fotografskih posnetkov v jamah.

Pri drugi osebni opremi večjih napredkov v razvoju ni bilo zaznati, tehnika vrvnega plezanja že vrsto let ostaja enaka. Na tem mestu je treba omeniti uporabo statičnih vrvi z združenim oziroma lepljenim jedrom in plaščem. Vrv s to tehnologijo je odpornejša na obrabo ter bolj varna, saj se v primeru obrabe ali poškodbe plašča ta ne loči oziroma ne zdrsne po jedru navzdol.

Nepogrešljiv kos opreme na vsaki raziskovalni akciji so postali tudi laserski merilniki razdalj, ki imajo integriran kompas ter merilec naklona. S prenosom podatkov na pametni telefon je tako mogoče izrisati celoten načrt jame že med samim merjenjem. Nekoliko nestandarden kos opreme, ki se je znašel na klubskem skladišču, je električni vitel za dvigovanje bremen. Z njegovo pomočjo uspešno sodelujemo na projektih čiščenja jam in arheoloških izkopavanjih, s temi dejavnostmi pa delno pokrijemo stroške za zamenjavo izrabljene jamarske opreme.

»Nekaj malega« opreme, potrebne za raziskovanje brezen na Kaninu. FOTO LOVRO REMIH